

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
070-0-Kžk-07-000018
Sarajevo, 18.02.2010. godine

U IME FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE!

Apelaciono vijeće Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, sastavljeno od sudija Ignjacija Dodik kao predsjednika vijeća, mr Ljiljane Filipović i Vjekoslava Lovrić kao članova vijeća, uz sudjelovanje Hasiije Hrvat kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optužene F.S., zbog krivičnih djela pronevjere iz člana 359. stav 3. u vezi sa stavom 1. ranijeg KZ FBiH i krivotvorenje službene isprave iz člana 368. stav 1. ranijeg KZ FBiH, a po optužnici Kantonalnog tužilaštva Kantona Sarajevo broj Kt-26/03 od 03.09.2004. godine, nakon održanog javnog pretresa dana 18.02.2010. godine u prisustvu federalnog tužitelja Dragana Stupar, optužene F.S. i njenog branitelja E.G., advokata iz S., donijelo je i dana 22.02.2010. godine javno objavilo

P R E S U D U

Optužena F.S, kći H. i D. rođene K., rođena godine u R., općina T., nastanjena u B., Z., Bošnjakinja, državljanka BiH, ekonomski tehničar, nezaposlena, udata, majka jednog djeteta, neosuđivana, nalazi se na slobodi.

I

K r i v a j e

što je:

1. U vremenu od 22.02.1997. godine do 06.05.1998. godine, u S., u preduzeću A.s. I. d.d. I.1, u svojstvu knjigovođe za finansijsko – knjigovodstvene poslove i blagajnika, a u namjeri da drugome pribavi protivpravnu imovinsku korist, doznacavala sredstva koja su joj bila povjerena, pa je tako sa žiro računa preduzeća A.s. I. d.d. I.1, prebacila novac u ukupnom iznosu od 19.015,00 DM na žiro račun preduzeća C.C. iz G., a, da bi to prikrila, unosila neistinite podatke u poslovne isprave, dostavljala posebne naloge ZPP-u S., te sačinjavala fiktivne virmanske naloge kojima je prikazivala da je isplata izvršena u druge svrhe, te, u namjeri da sebi pribavi protivpravnu imovinsku korist, prisvajanjem novčanih sredstava koja su joj bila povjerena, gotovinskim čekovima A.s. I. d.d. I.1, u više navrata sa žiro računa tog društva podizala novac u ukupnom iznosu od 4.177,20 DM, koji novac nije

polagala u blagajni društva nego ga zadržala za sebe, a da bi to prikrila novac nije knjižila u blagajnički dnevnik, nego ispostavljala fiktivne virmanske naloge, prikazujući da je novac isplatila u druge svrhe, te ujedno oštetila poduzeće A.s. I. d.d. I.1, za ukupan iznos od 23.192,20 DM.

2. U vremenu od 25.08.2000. godine do 15.08.2002. godine u S., u preduzeću K. d.o.o. iz S., u svojstvu knjigovođe za finansijsko-knjigovodstvene poslove i blagajnika, pribavila sebi protivpravnu imovinsku korist prisvajanjem novca koji joj je bio povjeren, unoseći neistinite podatke u poslovne isprave, potpisujući imena nalogodavca na čekovima i unoseći neistinite podatke prepravljanjem iznosa na čekovima o podizanju gotovine i iznosa na uplatnicama – priznanicama, a gore navedeno prisvajanje novca izvršila:

- po osnovu manje položenih pazara na račun u odnosu na razduženje – 50.203,12 KM,
- po osnovu podignute gotovine, a neunesene u blagajnu – nezaduženje – 52.599,00 KM,
- po osnovu isplata iz blagajne za koje ne postoje dokumenti – 6.455,00 KM,
- po osnovu nabavke robe za vlastite potrebe plaćene sa računa poduzeća K. d.o.o. iz S. – razlika iznosa – 1.499,98 KM,

čime je pod tačkama I.1. i I.2. učinila produženo krivično djelo pronevjere iz čl. 359 st. 3 u vezi sa st. 1 ranijeg Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, pa je sud, uz primjenu člana 40. stav 1., člana 41. tačka 2. i člana 42. stav 1. tačka 1. ranijeg Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine,

O S U Ď U J E

na kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine i 3 (tri) mjeseca

Na osnovu člana 212. stav 3. Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine, oštećeni A.s. I. d.d. I.1, i K. d.o.o. iz S. se sa imovinskopravnim zahtjevima upućuju na parnični postupak.

Na osnovu člana 202. stav 4. Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine, optužena se oslobađa dužnosti naknade troškova krivičnog postupka.

II

Prema optuženoj F.S., na osnovu člana 298. tačka e) Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine,

ODBIJA SE OPTUŽBA

da je:

1. U vremenu od 22.02.1997. godine do 06.05.1998. godine, u S., u preduzeću A.s. I. d.d. I.1, u svojstvu knjigovođe za finansijsko – knjigovodstvene poslove i blagajnika, u nalogu za knjiženje broj 6-8/97 od 25.02.1997. godine lažno prikazala da je izvršila plaćanja poreza na promet usluga u iznosu od 739,10 DM, poreza na promet proizvoda u iznosu od 527,00 DM, iznosa GP I. iz I.1 od 1.700,00 DM, iznosa od 4.000,00 DM preduzeću E. iz S., te poreza na promet proizvoda TZ u iznosu od 33,90 DM, ukupno 7.000,00 DM, u nalogu za knjiženje broj 6-10/97 od 07.03.1997. godine lažno prikazala da je izvršila plaćanja poreza na promet proizvoda u iznosu od 839,40 DM, poreza na promet usluga u iznosu od 780,80 DM, iznosa od 5.200,00 DM u korist DJL R. i iznosa od 2.194,80 DM u korist preduzeća A.c. iz S., ukupno 9.015,00 DM, u nalogu za knjiženje broj 6-11/97 od 17.03.1997. godine lažno prikazala da je izvršila plaćanje poreza na promet usluga u iznosu od 1.044,00 DM, poreza na promet proizvoda u iznosu od 1.123,10 DM i iznosa od 832,90 DM preduzeću I.2 iz S., ukupno 3.000,00 DM, u nalogu za knjiženje broj 6-2/98, 6-9/98, 6-5/98 i 6-6/98 lažno prikazala da je za iznos podignutog keš novca platila kamate M.b. iz V. u iznosu od 846,00 DM, porez na promet proizvoda - 20% u iznosu od 750,00 DM, porez na promet usluga - 10% u iznosu od 645,00 DM, porez na promet proizvoda - 20% u iznosu od 643,00 KM, porez na promet usluga - 10% u iznosu 374,80 KM i porez na promet proizvoda - 20% u iznosu od 328,10 KM, što ukupno čini iznos 702,90 KM, te porez na promet usluga - 10 % u iznosu od 302,12 KM i porez na promet proizvoda - 20% u iznosu od 288,18 KM, što ukupno čini iznos od 590,30 KM,

2. U vremenu od 25.08.2000. godine do 15.08.2002. godine u S., u preduzeću K. d.o.o. iz S., u svojstvu knjigovođe za finansijsko-knjigovodstvene poslove i blagajnika, svojeručno u nalogu za gotovinske isplate i na virtmanskim nalogu dopisala dvije cifre “10” ispred prvobitnog iznosa od 80,00 KM na nalogu od 07.09.2001. godine, dopisala cifru “1” između cifara “7” i “4” na nalogu od 10.10.2001. godine, napisala i cifru “3” na nalogu od 12.12.2001. godine, napisala i cifru “1” na nalogu od 27.02.2002. godine, napisala i “3.0” na nalogu od 12.03.2002. godine, napisala i cifru “2”, te izvršila prepravku cifre “1” u cifru “4” na nalogu od 14.05.2002. godine, dopisala cifru “1” na uplatnici ZPP-a od 25.09.2000. godine, te na uplatnici ZPP-a od 15.09.2000. godine dopisala cifru “0”,

čime bi pod tačkama II.1. i II.2. učinila produženo krivično djelo krivotvorenje službene isprave iz člana 368 stav 1. ranijeg Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine.

O B R A Z L O Ž E N J E

Presudom Kantonalnog suda u Sarajevu broj K-10/04 od 10.11.2006. godine optužena F.S. oglašena je krivom za produženo krivično djelo pronevjere iz člana 359. stav 3. ranijeg Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine (KZ FBiH), za koje joj je utvrđena kazna zatvora u trajanju od jedne godine i šest mjeseci i za produženo krivično djelo

krivotvorenje službene isprave iz člana 368. stav 1. ranijeg KZ FBiH, za koje joj je utvrđena kazna zatvora u trajanju od jedne godine, pa joj je izrečena uvjetna osuda sa utvrđenom jedinstvenom kaznom zatvora u trajanju od dvije godine, a koja se neće izvršiti ako optužena u roku od tri godine ne učini novo krivično djelo. Istom presudom optužena je oslobođena dužnosti naknade troškova krivičnog postupka, a oštećena preduzeća A.s. I. d.d. I.1 i K. iz S. su sa svojim imovinskopравnim zahtjevima upućeni na parnični postupak.

Protiv ove presude žalbe su izjavili kantonalni tužitelj u Sarajevu zbog odluke o krivičnopravnoj sankciji i optužena F.S. zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, bitne povrede odredaba krivičnog postupka i povrede krivičnog zakona.

Rješenjem Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 070-0-Kž-07-000198 od 24.07.2007. godine žalba optužene F.S. je uvažena, navedena presuda Kantonalnog suda u Sarajevu ukinuta i u ovom predmetu određeno održavanje pretresa pred Vrhovnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine.

U skladu sa tim rješenjem, a na osnovu člana 332. stav 2. Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine (ZKP FBiH), na pretresu održanom pred apelacionim vijećem ovog suda preuzeti su dokazi izvedeni tokom prvostepenog postupka tako što su pročitani iskazi svjedoka A.D., F.H. i S.H. sa zapisnika o glavnom pretresu Kantonalnog suda u Sarajevu broj K-110/04 od 23.08.2005. godine, iskaz svjedoka S.P. sa zapisnika o glavnom pretresu Kantonalnog suda u Sarajevu broj K-110/04 od 18.10.2005. godine, iskaz vještaka A.H. sa zapisnika o glavnom pretresu Kantonalnog suda u Sarajevu broj K-110/04 od 24.11.2005. godine, iskaz vještaka grafologa Z.D. sa zapisnika o glavnom pretresu Kantonalnog suda u Sarajevu broj K-110/04 od 24.11.2005. godine i od 10.04.2006. godine, iskaz vještaka S.K. sa zapisnika o glavnom pretresu Kantonalnog suda u Sarajevu broj K-110/04 od 16.03.2006. godine, iskaz vještaka A.K. sa zapisnika o glavnom pretresu Kantonalnog suda u Sarajevu broj K-110/04 od 21.06.2006. godine i od 06.07.2006. godine, iskaz svjedoka E.K. sa zapisnika o glavnom pretresu Kantonalnog suda u Sarajevu broj K-110/04 od 23.12.2005. godine, iskaz svjedoka S.M. sa zapisnika o glavnom pretresu Kantonalnog suda u Sarajevu broj K-110/04 od 23.12.2005. godine i od 12.07.2006. godine, iskazi svjedoka F.I. i B.H. sa zapisnika o glavnom pretresu Kantonalnog suda u Sarajevu broj K-110/04 od 09.01.2006. godine, iskaz svjedoka F.P. sa zapisnika o glavnom pretresu Kantonalnog suda u Sarajevu broj K-110/04 od 06.02.2006. godine, iskaz svjedoka N.M. sa zapisnika o glavnom pretresu Kantonalnog suda u Sarajevu broj K-110/04 od 22.09.2006. godine, pismeni nalaz i mišljenje vještaka grafologa Z.D. od 04.05.2004. godine, 07.06.2004. godine i 06.09.2004. godine, ugovor o radu od 25.08.2000. godine između optužene F.S. i d.o.o. K., dopis d.o.o. K. od 14.08.2002. godine upućen F.S., Odluka o prestanku radnog odnosa F.S. broj 02/08/02 od 14.08.2002. godine, Odluka broj 09/02 od 15.08.2002. godine o formiranju Komisije za analizu rada F.S., izvještaj Komisije d.o.o. K. iz S. broj 10/02 od 08.10.2002. godine, pregled položenih pazara u blagajni d.o.o. K. za 2001. godinu, dokaz broj 2. – predmet razduženih pazara u blagajni a koji nisu predati u banku, dokaz broj 3. – izvodi R.b., označeni od broj 1 do 46, za period od 02.02.2001. do 18.07.2002. godine, a koji se odnose na pregled podignute gotovine u čekovima, dokaz broj 4. – pregled isplata blagajne za koje nema računa kao pokrića za izvršene isplate, dokazi

sadržani u snopu dokaza pod brojem 5, dokazi pod brojem 6. koji se odnose na nabavku materijala od preduzeća L., izjava F.S. od 21.09.2002. godine, pregled ZPP FBiH, Filijala S., deviznog prometa računa 101806010002041677 za period od 1.1. do 31.12.1997. i za period od 1.1. do 31.12.1998. godine, virmanski nalog za prenos sredstava u iznosu od 7.000,00 DM sa računa dd A.s.I. na račun C.c. iz G., sa dnevnim izvodom od 26.2.1997. godine, nalogom za knjiženje broj 6–8/97 od 25.2.1997. godine i virmanskim naložima od 26.2.1997. godine za isplatu sa računa dd A.s. I. iznosa od 1.700,00 DM, 33,00 DM, 739,00 DM, 527,00 DM, virmanski nalog za prenos sredstava u iznosu od 9.000,00 DM sa računa dd A.s.I. na račun C.c. iz G., sa dnevnim izvodom od 7.3.1997. godine, nalogom za knjiženje broj 6–10/97 od 7.3.1997. godine i virmanskim naložima od 7.3.1997. godine za isplatu sa računa dd A.s. I. iznosa od 780,80 DM, 5.200,00 DM, 839,40 DM, 2.194,80 DM, virmanske naloge za prenos sredstava u iznosu od 2.000,00 DM i 1.000,00 DM sa računa dd A.s.I. na račun C.c. iz G., sa dnevnim izvodom od 18.3.1997. godine, nalogom za knjiženje broj 6–11/97 od 17.3.1997. godine, kopije čeka broj 0515745 od 06.05.1998. godine na iznos od 846,00 DM, sa dnevnim izvodom od 5.5.1998, sa nalogom za knjiženje 6-8/98 i nalogom za prenos sredstava sa računa dd A.s.I. u iznosu od 846,00 DM, kopije čeka broj 0515732 od 14.03.1998. godine na iznos od 750,00 DM, sa dnevnim izvodom od 14.03.1998., kopije čeka broj 0515727 od 24.02.1998. godine na iznos od 643,00 DM, sa dnevnim izvodom od 24.02.1998 i nalogom za prenos sredstava sa računa dd A.s.I. u iznosu od 643,00 DM, kopije čeka broj 0515739 od 26.03.1998. godine na iznos od 702,90 DM i ček broj 0395970 od 27.03.1998. godine, sa nalogom za knjiženje 6-9/98 od 25.03.98. do 30.03.1998. godine, dnevni izvod od 13.03.1998. godine sa nalogom za knjiženje 6-5/98 od 11.3.1998. godine, pismeni nalaz i mišljenje vještaka A.K. od 24.05.2006. godine, pismeni nalaz i mišljenje vještaka S.K. od 10.08.2004. godine, pismeni nalaz i mišljenje vještaka A.H. od 23.02.2004. godine, izvod iz kaznene evidencije na ime optužene F.S., izjava N.U. od 11.12.2000. godine i nalozi za knjiženje broj 6-9/98, 6-6/98, 6-5/98, 6-2/98, 6/97-2, 6/97-1.

Osim toga, na pretresu održanom pred ovim sudom neposredno su saslušani vještaci finansijske struke S.K., dr. A.H. i A.K., te svjedoci K.P., S.M. i M.M. i predstavnik oštećenog A.s.I. iz I.1, N.M.. Takođe, na pretresu održanom pred ovim sudom pročitane su pismene dopune nalaza i mišljanja vještaka S.K. od 25.01.2008. godine i 25.04.2009. godine, zajedno sa dokumentacijom priloženom uz te dopune nalaza i mišljanja, pismena dopuna nalaza i mišljenja vještaka A.H. od 03.01.2008. godine, dopis A.-s.I. broj 01-11/08 od 10.03.2008. godine sa ovjerenim prepisima čekova broj 0515745, 0515732, 0515735, 0515727, 0515739, 0395970 i sa ovjerenim konsignacijama, dokumentacija koju je u spis ovog suda predala optužena F.S. na pretresu održanom pred ovim sudom dana 25.02.2008. godine i koja je pobrojana u zapisniku o pretresu održanom pred Vrhovnim sudom FBiH broj 070-0-Kžk-07-000018 od 25.02.2008. godine, dokumentacija koju je u spis ovog suda predao vještak A.H. u vezi sa pismenom dopunom njegovog nalaza i mišljenja od 03.01.2008. godine na pretresu održanom pred ovim sudom dana 25.02.2008. godine i čije ulaganje u spis je konstatovano u zapisniku o pretresu održanom pred Vrhovnim sudom FBiH broj 070-0-Kžk-07-000018 od 25.02.2008. godine, izvod iz Matične knjige umrlih za A.R. broj 08/13-4-3232258/07 od 21.11.2007. godine, zapisnik Kantonalnog tužilaštva Kantona S. broj Kt 148/99 od 04.05.2004. godine o saslušanju svjedoka A.R., uvjerenje

Federalnog zavoda za penzijsko/mirovinsko i invalidsko osiguranje – M., Kantonalna administrativna služba M., m.br. 0001158392275 od 03.03.2008. godine, fotokopiju Bruto bilansa za 01.01.-30.06. 1999. godine A.-s.I. i zapisnik o usvajanju izvještaja o obavezama i potraživanjima dd A.-s.I. iz I.1 za 1996. i 1997. godinu.

U toku pretresa održanog pred ovim sudom federalni tužitelj je izmijenio činjenični opis djela za koje se tereti optužena, ostavši pri pravnoj kvalifikaciji iz podnesene optužnice.

Cijeneći izvedene dokaze pojedinačno i u njihovoj međusobnoj vezi ovaj sud je utvrdio činjenično stanje kao u izreci ove presude.

Da je optužena F.S., u vremenskom periodu od 22.02.1997. godine do 06.05.1998. godine, u A.s.I. iz I.1 obavljala poslove blagajnika i knjigovođe za finansijsko knjigovodstvene poslove, ovaj sud je utvrdio na osnovu iskaza svjedoka K.E., S.M. i N.M.. Tako je svjedok K.E. izjavio da je 1997. 1998. godine bio poslovođa u A.s.I., a da je istovremeno optužena F.S. bila glavna što se tiče računovodstva. Svjedok S.M. je pak izjavio da je optužena F.S. u navedenom vremenskom periodu u A.s.I. iz I.1 obavljala poslove knjigovođe – blagajnika. Takođe, svjedok N.M., koji je u navedenom vremenskom periodu radio kao magacioner u A.s.I. u svom iskazu je naveo da je optužena F.S. radila na radnom mjestu blagajnika. Iskaze svjedoka K.E., S.M. i N.M. u pogledu te okolnosti, ovaj sud nalazi pouzdanim s obzirom na njihovu međusobnu saglasnost kao i njihovu saglasnost sa podacima iz finansijske dokumentacije A.s.I. iz I..

S obzirom da iz iskaza ovih svjedoka jasno proizilazi da je optužena F.S. u navedenom preduzeću faktički obavljala i poslove blagajnika, ovaj sud nalazi neprihvatljivim stav branitelja optužene F.S., iznesen u završnoj riječi, da optužena F.S. ne može biti odgovorna za blagajničke poslove koje je obavljala u A.s.I., pošto iz rješenja A.s.I. iz I.1 od 12.05.1997. godine, čiju je fotokopiju branitelj optužene priložio uz svoju završnu riječ, proizilazi da je optužena u vrijeme donošenja tog rješenja bila raspoređena na poslove knjigovođe-bilansiste.

Ovaj sud nalazi da je u toku postupka nesporno utvrđeno da je optužena F.S., radeći na poslovima blagajnika i knjigovođe za finansijsko knjigovodstvene poslove u preduzeću A.s.I. iz I.1, sa računa tog preduzeća u tri navata doznačila na žiro računa preduzeća C.C. iz G. ukupan iznos od 19.015,00 DM. To je ovaj sud utvrdio na osnovu nalaza i mišljenja vještaka S.K. od 10.08.2004. godine i njegovih pisanih dopuna od 25.01.2008. godine i 25.04.2009. godine, na osnovu iskaza vještaka S.K. datih tokom glavnog pretresa u Kantonalnom sudu u Sarajevu i pretresa pred ovim sudom, te uvidom u virmanski nalog za prenos sredstava u iznosu od 7.000,00 DM sa računa d.d. A.s.I. na račun preduzeća C.C. sa dnevnim izvodom od 26.02.1997. godine, virmanski nalog za prenos sredstava u iznosu od 9.000,00 DM sa računa d.d. A.s.I. na račun C.C. iz G. sa dnevnim izvodom od 07.03.1997. godine i virmanskim nalogima za prenos sredstava u iznosima od 2.000,00 DM i 1.000,00 DM sa računa A.s.I. na račun C.C. iz G. sa dnevnim izvodom od 18.03.1997. godine. Naime, iz pomenutih nalaza i mišljenja vještaka S.K. i njegovih iskaza sa glavnog pretresa održanog pred prvostepenim sudom i pretresa održanog pred ovim sudom proizilazi da je iz

finansijske dokumentacije (virmanski nalozi i devizini dnevni izvodi od 26.02.1997. godine, 07.03.1997. godine i 18.03.1997. godine) utvrđen prenos novčanih sredstava u navedenim iznosima sa računa A.s.I. na račun preduzeća C.C. iz G.. Virmanske naloge kojima je izvršen prenos tih sredstava potpisala je optužena F.S.. Pri tome, potrebno je napomenuti da se na pretresu održanom pred ovim sudom dana 25.02.2008. godine odbrana izričito izjasnila da ne osporava sam akt plaćanja 19.000,00 DM na račun preduzeća C.C. iz G. izvršen pomenutim virmanskim nalogima. Iz tog razloga ovaj sud tu činjenicu nalazi nespornom.

Međutim, odbrana je u toku postupka tvrdila da navedeno plaćanje nije izvršeno u namjeri pribavljanja protivpravne imovinske koristi preduzeću C.C. nego u cilju plaćanja vozila koje je A.s.I. preuzeo od preduzeća C.C. kako bi na tim vozilima izvršio određene dorade. Ovakvu odbranu optužene ovaj sud nalazi neosnovanom. Naime, u toku postupka, a na osnovu izvršene dopune vještačenja od strane vještaka S.K., kojoj je predhodio ponovni pregled dokumentacije i u preduzeću A.s.I. i u preduzeću C.C. i G., te na osnovu iskaza svjedoka K.P., direktora preduzeća C.C. iz G., utvrđeno je da o navodnom poslovnom odnosu između ova dva pravna subjekta, u vezi kojeg je, prema navodima odbrane, izvršeno plaćanje iznosa od 19.000,00 DM preduzeću C.C. od strane preduzeća A.s.I., ne postoji nikakva finansijska dokumentacija (naruđbenice, otpremnice ili računi). Osim toga, iz iskaza svjedoka A.R., datog tokom istrage, a koji je pročitao na pretresu pred ovim sudom u skladu sa članom 288. stav 2. ZKP FBiH, budući da je u toku postupka utvrđeno da je ovaj svjedok u međuvremenu umro, takođe proizilazi da navedeno plaćanje nije ni u kakvoj vezi sa poslovnim odnosima između ova dva preduzeća. Naime, ovaj svjedok je izjavio da je kao v.d. direktor A.s.I. naručio 8 rabljenih vozila od C.C. i da se radilo o vozilima koja su im isporučena sa njemačkim računima i koja su trebala biti plaćena u Nj., da se radilo o iznosu od 18.000,00 KM (4 džete po 1.500 KM i 4 golfa po 2.500 KM), ali da ta vozila nisu nikad plaćena jer su vraćena, te da on ne zna šta je tada osumnjičena F.S. radila sa tim parama.

S obzirom da je svjedok P.K. prilikom ispitivanja na pretresu održanom pred ovim sudom, izjavio da njegovo preduzeće mora imati dokumentaciju o svemu što je radilo, a da o navodnom poslovnom odnosu u vezi kojeg je sa računa A.s.I. optužena prebacila iznos od 19.015,00 DM na račun preduzeća C.c. u tom preduzeću nije pronađene nikakva dokumentacija, neosnovano se u završnoj riječi branitelja ističe da se na osnovu iskaza svjedoka K.P. može zaključiti da je uplata navedenih sredstava na račun njegovog preduzeća C.c. u vezi sa određenim poslovnim odnosom između tog preduzeća i A.s.I.. Takođe, s obzirom da dokumentacija o tom navodnom poslovnom odnosu između ova dva preduzeća kao pravnom osnovu izvršenog prenosa sredstava nije pronađena ni u preduzeću C.C., neosnovano se u završnoj riječi branitelja ističe da je nepostojanje dokumentacije o tom navodnom poslovnom odnosu u preduzeću A.s.I., u kojem je radila optužena, moglo biti uzrokovano navodnim nesređenim stanjem u računovodstvu preduzeća A.s.I., o kojem je u svom iskazu govorio svjedok S.M.

Da je navedeni iznos novčanih sredstava sa računa A.s.I. iz I.1 prebačen na račun preduzeća C.C. iz G. bez pravnog osnova, ovaj sud zaključuje i na osnovu dijelova nalaza i mišljenja

vještaka S.K. u kojima je naveden način na koji je optužena F.S. u nalogima za knjiženje prikazala isplate koje je izvršila na račun preduzeća C.C.. Naime, isplatu iznosa od 7.000,00 DM optužena je u nalogu za knjiženje broj 6-8/97 od 25.02.1997. godine prikazala kao izvršenje plaćanja poreza na promet usluga u iznosu od 739,10 DM, poreza na promet proizvoda u iznosu od 527,00 DM, plaćanje GP I.2 iznosa od 1.700,00 DM, plaćanje E. iz S. iznosa od 4.000,00 KM i poreza na promet proizvoda TZ 33,90 DM, što ukupno iznosi 7.000,00 DM. Prenos iznosa od 9.000,00 DM preduzeću C.C. iz G. optužena F.S. je u nalogu za knjiženje broj 6-10/97 od 07.03.1997. godine prikazala kao izvršenje plaćanja poreza na promet proizvoda u iznosu od 839,40 DM, poreza na promet usluga u iznosu od 780,80 DEM, plaćanje d.j.l. R. iznosa od 5.200,00 DEM i plaćanje A.k. iz S. iznosa od 2.194,80 DM, što ukupno iznosi 9.015,00 DM, dok je prenos iznosa od 3.000,00 DM (1.000 DM + 2.000 DM) na račun preduzeća C.C. iz G. u nalogu za knjiženje broj 6-11/97 od 17.03.1997. godine optužena prikazala kao plaćanje poreza na promet usluga u iznosu od 1.044,00 DM, poreza na promet proizvoda u iznosu od 1.123,10 DM i iznosa od 832,90 DM kao plaćanje I.3 iz S., što ukupno iznosi 3.000,00 DM. Navedena plaćanja u ovim nalogima za knjiženje su lažno prikazana kako bi se njima pokrio prenos sredstava bez pravnog osnova sa računa A.s.I. iz I.1 na račun preduzeća C.C., a što je ovaj sud utvrdio na osnovu činjenice da su, uz pomenute naloge za knjiženje, o navodnim plaćanjima priloženi peti primjerci virtmanskih naloga koji nisu potpisani od strane ovlaštenih radnika A.s.I., te na osnovu nalaza i mišljenja vještaka finansijske struke S.K., koji je izjavio da, za navodno učinjena plaćanja koja su prikazana u pomenutim nalogima za knjiženje, u dokumentaciji Zavoda za platni promet nisu postojali nikakvi tragovi, tj. tih plaćanja nije bilo u dnevnim izvodima Zavoda za platni promet, a niti su za to plaćanje postojale konsignacione liste. Pri tome, potrebno je napomenuti da ovaj sud nalazi da se neosnovano nalazom i mišljenjem vještaka odbrane A.K. tvrdi da finansijska dokumentacija koja je poslužila kao osnov za vještačenje poslovanja optužene u vezi ove tačke optužnice, obavljeno od strane vještaka S.K., nije vjerodostojna jer se zasnova na nečitim i neovjerenim fotokopijama. Naime, samo plaćenje iznosa od 19.015,00 DM sa računa preduzeća A.s.I. na račun preduzeća C.c. osim što je potkrijepljeno dokumentacijom, nije osporeno od strane odbrane. Nadalje, nalozi za knjiženja, na koje se poziva u svom nalazu i mišljenju vještak S.K., se u osnovnom spisu u ovom predmetu – spisu Kantonalnog suda u Sarajevu, nalaze u fotokopiji ovjerenoj od strane nadležnog organa općine I.2 i podaci iz njih su čitljivi, a dnevni izvodi Zavoda za platni promet i konsignacione liste pribavljene su od pravnog sljednika Zavoda za platni promet - Agencije za finansijske, informatičke i posredničke usluge, d.d. S..

S obzirom na sve navedeno, ovaj sud, dakle, nalazi utvrđenim da je optužena F.S., radeći u A.s.I. u svojstvu knjigovođe i blagajnika, bez ikakvog pravnog osnova, u tri navrata, sa računa A.s.I. izvršila prenos sredstava na račun preduzeća C.C. iz G. u ukupnom iznosu od 19.015,00 DM. Pošto je taj prenos sredstava izvršen bez pravnog osnova, ovaj sud zaključuje da je optužena to učinila kako bi na taj način preduzeću C.C. iz G. pribavila protivpravnu imovinsku korist.

Da je optužena F.S., u svojstvu knjigovođe za finansijsko knjigovodstvene poslove i blagajnika u A.s.I. iz I.1, u periodu od 22.02.1997. godine do 06.05.1998. godine, u više navrata, sa žiro računa tog preduzeća podigla novac u ukupnom iznosu od 4.177,20 DM i

da taj novac nije položila u blagajnu preduzeća nego ga zadržala za sebe, sud je utvrdio na osnovu nalaza i mišljenja vještaka S.K.. Na osnovu nalaza i mišljenja ovog vještaka, te uvidom u kopije tih čekova, za koje ovaj sud nalazi da su, u smislu člana 289. stav 3. ZKP FBiH, kopije koje su potvrđene kao neizmijenjene u odnosu na original budući da su pribavljene od Agencije za finansijske, informatičke i posredničke usluge, d.d. S. kao pravnog sljednika Zavoda za platni promet, utvrđeno je da je sa žiro računa dd A.s.I. čekom broj 0515745 podignut iznos od 846,00 DM, čekom broj 0515732 iznos od 750 DM, čekom broj 13.03/98 iznos od 645,00 DM, čekom broj 0515727 iznos od 653,00 DM, čekom broj 0515739, iznos od 702,90 DM i čekom broj 035970 iznos od 590,30 DM, što ukupno iznosi 4.177,20 DM. Na svakom od navedenih čekova postoji potpis optužene F.S. kao osobe koja je podigla novac u Zavodu za platni promet. Novac koji je podignut sa računa A.s.I. nije zaprimljen u blagajnu ovog preduzeća, što je vještak utvrdio uvidom u dokumentaciju tog preduzeća. Umjesto toga optužena je sredstva podignuta navedenim čekovima evidentirala u knjigovodstvu tako što je ček broj 0515745 od 06.05.1998. godine, u nalogu broj 6/2-98 kod knjiženja deviznog izvoda broj 46, proveden tako što je prikazan kao plaćanje kamate M.b.V. u iznosu od 846,00 DEM, ček broj 0515732 od 14.03.1978. godine, u nalogu broj 6-5/98 kod knjiženja deviznog izvoda broj 26, proveden tako što je prikazan kao plaćanje poreza na promet proizvoda u iznosu do 750,00 DEM, ček od 13.03.1998. godine, u nalogu broj 6-5/98 kod knjiženja deviznog izvoda broj 25, proveden tako što je prikazan kao plaćanje poreza na promet usluga u iznosu od 645,00 DEM, ček broj 0515727 od 24.02.1998. godine, u nalogu broj 6-6/98 kod knjiženja izvoda za KM broj 25, proveden tako što je prikazan kao plaćanje poreza na promet proizvoda u iznosu od 643,00 KM, ček broj 0515739 od 26.03.1998. godine, u nalogu broj 6-9/98 kod knjiženja izvoda za KM broj 4,1 proveden tako što je prikazan kao plaćanje poreza na promet usluga u iznosu od 374,80 KM i poreza na promet proizvoda u iznosu od 328,10 KM, što ukupno iznosi 702,90 KM, a ček broj 0395970 od 27.03.1998. godine, u nalogu broj 6-9/98 kod knjiženja izvoda za KM broj 42, proveden tako što je prikazan kao plaćanje poreza na promet usluga u iznosu od 302,12 KM i poreza na promet proizvoda u iznosu od 288,18 KM, što ukupno čini iznos čeka od 590,30 KM. Na osnovu nalaza i mišljenja vještaka S.K., utvrđeno je da podizanje gotovine putem ovih čekova nije knjiženo u blagajničkim dnevnicima u A.s.I. a da plaćanja koja su prikazana u navedenim nalogima za knjiženje nije bilo u dnevnim izvodima Zavoda za platni promet, pribavljenim od Agencije za finansijske, informatičke i posredničke usluge, d.d. S. kao pravnog sljednika Zavoda za pravni promet a niti su za to plaćanje postojale konsignacione liste. Na osnovu toga ovaj sud je zaključio da je iznos novca podignut putem navedenih čekova optužena F.S. zadržala za sebe odnosno prisvojila ih u namjeri pribavljanja sebi protivpravne imovinske koristi.

Prema tome, ovaj sud nalazi da se i odnosu na ove radnje optužene neosnovano nalazom i mišljenjem vještaka odbrane A.K. tvrdi da finansijska dokumentacija koja je poslužila kao osnov za vještačenje, koje je obavljeno od strane vještaka S.K., nije vjerodostojna jer se zasniva na nečitim i neovjerenim fotokopijama. Nalozi za knjiženja, na koje se poziva u svom nalazu i mišljenju vještak S.K., se u osnovnom spisu u ovom predmetu – spisu Kantonalnog suda u Sarajevu, nalaze u fotokopiji ovjerenoj od strane nadležnog organa općine I.1 i podaci iz njih su čitljivi, a čekovi, dnevni izvodi Zavoda za platni promet i

konsignacione liste pribavljene su od pravnog sljednika Zavoda za platni promet - Agencije za finansijske, informatičke i posredničke usluge, d.d. S..

Da je optužena F.S., u vremenu od 25.08.2000. do 15.08.2002. godine, u preduzeću K. d.o.o. S., radila kao knjigovođa za finansijsko knjigovodstvene poslove i blagajnik, ovaj sud je utvrdio na osnovu ugovora o radu zaključenom između d.o.o. K. iz S. i F.S. dana 15.08.2000. godine a iz kojeg proizilazi da zaposlenik F.S. u tom pravnom subjektu počinje raditi od 25.08.2000. godine i da će obavljati poslove knjigovođe, te na osnovu otkaza ugovora o radu upućenog od strane d.o.o. K. iz S. optuženoj F.S. dana 14.08.2002. godine i odluke o prestanku radnog odnosa d.o.o. K., takođe od 14.08.2002. godine, iz kojih proizilazi da je optuženoj F.S. u ovom pravnom subjektu prestao radni odnos sa danom 15.08.2002. godine i to zbog teže povrede radne dužnosti. Na osnovu iskaza svjedoka P.S., vlasnika d.o.o. K., a čiji iskaz sud prihvata jer je u saglasnosti sa podacima iz finansijske dokumentacije koja je bila predmet vještačenja u vezi sa poslovima koje je optužena obavljala u ovoj pravnoj osobi, utvrđeno je da je optužena F.S. u navedenom vremenskom periodu, u ovom preduzeću, obavljala poslove ne samo knjigovođe nego i blagajnika, te da je vodila dio administrativnih poslova. Zbog činjenice da je optužena faktički obavljala i poslove blagajnika u ovom preduzeću, ovaj sud nalazi neprihvatljivim stav branitelja optužene, iznesen u završnoj riječi, da optužena F.S. ne može biti odgovorna za blagajničke poslove koje je obavljala u d.o.o. K. iz S. zbog toga što je ugovorom o radu određeno da će obavljati poslove knjigovođe.

Takođe, s obzirom da je u toku postupka utvrđeno da je optužena F.S. i u preduzeću A.s.I. u periodu od 22.02.1997. do 06.05.1998. godine i u preduzeću K. d.o.o. iz S. u periodu od 25.08.2000. do 15.08.2002. godine radila u svojstvu knjigovođe za finansijsko knjigovodstvene poslove i blagajnika, ovaj sud nalazi neprihvatljivim stav odbrane optužene, iznesen u završnoj riječi njenog branitelja, da optužena ne može biti odgovorna za radnje koje je preduzela u tom svojstvu zbog toga što nije bila prijavljena u PIO i zbog toga što za nju nisu plaćeni doprinosi, u prilog koje teze je odbrane priložila u sudski spis uvjerenje Federalnog zavoda za penzijsko/mirovinsko i invalidsko osiguranje – M., Kantonalna administrativna služba M., m.br. 0001158392275 od 03.03.2008. godine.

Da je optužena F.S., radeći u svojstvu knjigovođe za finansijsko knjigovodstvene poslove i blagajnika u d.o.o. K. iz S., u periodu od 25.08.2000. godine do 15.08.2002. godine, prisvojila ukupno 50.203,12 KM po osnovu manje položenih pazara na račun tog preduzeća u odnosu na razduženje, sud je utvrdio na osnovu nalaza i mišljenja vještaka finansijske struke A.H. od 23.02.2004. godine, dopune tog nalaza i mišljenja od 03.01.2008. godine, iskaza ovog vještaka sa glavnog pretresa održanog pred Kantonalnim sudom u Sarajevu i pretresa održanog pred ovim sudom, finansijske dokumentacije koja se odnosi na taj dio poslovanja optužene, te nalaza i mišljenja vještaka grafološke struke Z.D..

Naime, iz pisanih nalaza i mišljenja vještaka dr A.H. i njegovih iskaza proizilazi da je, prema finansijskoj dokumentaciji, optužena F.S., u navedenom vremenskom periodu, od zaprimljenih pologa pazara manje položila na račun preduzeća K. d.o.o. iz S. ukupan iznos od 50.203,12 KM i to tako što po blagajničkom izvještaju broj 18, koji se odnosi na period

od 18.09.2000. do 21.09.2000. godine nije položila odnosno uplatila na račun preduzeća iznose od 1.070,00 i 1.125,00 KM, a koji su uneseni u naloge blagajne od 18.09.2000. godine, po blagajničkom izvještaju broj 25, koji se odnosi na period od 04.10.2000. do 10.10.2000. godine, optužena nije položila odnosno uplatila na račun preduzeća iznos od 358,72 KM, a koji je unesen u nalog blagajni od 11.10.2000. godine, po blagajničkim izvještajima broj 34 koji se odnosi na period od 14.11.2000. do 18.11.2000. godine optužena nije položila odnosno uplatila na račun preduzeća iznose od 1.200,00 KM i 3.640,00 KM, a koji su uneseni u nalogu blagajne od 21.11.2000. godine, po blagajničkom izvještaju broj 36, koji se odnosi na period od 02.12.2000. do 15.12.2000. godine, nije položila odnosno nije uplatila na račun preduzeća iznos od 3.000,00 KM, a koji je unesen u nalog blagajne broj 200, po blagajničkom izvještaju broj 10, koji se odnosi na period od 07.09.2000. do 06.09.2000. godine, optužena nije uplatila na račun preduzeća 3.731,40 KM, a koji je unesen u nalogu blagajne od 08.09.2000. godine, po blagajničkom izvještaju broj 35, koji se odnosi na period od 20.11.2000. do 30.11.2000. godine, optužena nije uplatila na račun preduzeća iznos 3.200,00 KM, a koji je unesen u nalogu blagajne od 02.12.2000. godine, po blagajničkom izvještaju broj 3, koji se odnosi na period od 18.01.2001. do 23.01.2001. godine, optužena nije položila na račun preduzeća iznos od 1.600,00 KM, a koji je unesen u nalogu blagajne od 25.01.2001. godine, po blagajničkom izvještaju broj 13, koji se odnosi na period od 02.03.2001. do 10.03.2001. godine, optužena nije uplatila na račun preduzeća iznos 4.803,00 KM, a koji je unesen u nalog blagajni od 10.03.2001. godine, po blagajničkom izvještaju broj 42, koji se odnosi na 31.12.2001. godine, optužena nije uplatila na račun preduzeća iznos od 4.648,00 KM, a koji je unesen u nalog blagajne od 31.12.2001. godine, po blagajničkom izvještaju broj 23, koji se odnosi na period od 28.02.2001. do 30.05.2001. godine, optužena nije položila iznos od 15.238,00 KM, a koji je unesen u nalog blagajne od 30.04.2001. godine, po blagajničkom izvještaju broj 19, koji se odnosi na period od 22.09.2000. do 25.09.2000. godine, optužena nije položila iznos od 1.000,00 KM, a na koji se odnosi nalog blagajni od 25.09.2000. godine i to tako što se optužena kroz finansijsku dokumentaciju razdužila sa 1.282,00 KM, a na račun banke uplatila svega 282,00 KM, a po blagajničkom izvještaju broj 16 od 14.09.2000. godine, optužena nije uplatila na račun preduzeća iznos od 5.589,00 KM i to tako što se putem dokumentacije razdužila sa iznosom od 6.210,00 KM, a na račun preduzeća je uplatila svega iznos od 621,00 KM. Na ovaj način optužena je manje položila pazara na račun preduzeća u odnosu na razduženje u ukupnom iznosu od 50.203,12 KM.

Iz navedenih blagajničkih izvještaja, naloga blagajni i uplatnica, koji se nalaze u osnovnom spisu u ovom predmetu – spisu Kantonalnog suda u Sarajevu, vidljivo je da između razduženja blagajne kroz blagajnički dnevnik i stvarnog razduženja blagajne s obzirom na iznose uplaćene na račun preduzeća, a koji su vidljivi na verifikovanim uplatnicama o pologu pazara i na izvodima banaka, postoji, dakle, razlika od ukupno 50.203,12 KM. Da je optužena F.S. prisvojila navedenu razliku ovaj sud je utvrdio na osnovu toga što je navedene blagajničke izvještaje, u koji su unošeni neistiniti podaci o razduženju blagajne, sačinjavala optužena F.S., te uz te izvještaje prilagala i uplatnice o navodnim položima pazara na račun preduzeća K., ali na kojim uplatnicama od strane Zavoda za platni promet nije verifikovana uplata. Osim toga, uz te blagajničke izvještaje, priložene su i uplatnica Zavoda za platni promet FBiH od 15.09.2000. godine, prema kojoj je uplaćen polog pazara

na račun d.o.o. K. u iznosu od 6.210,00 KM, dok je prema dnevnom izvodu, po toj uplatnici, stvarno uplaćeno 621,00 KM, te uplatnica od 25.09.2000. godine, prema kojoj je, na ime pologa pazara, na račun preduzeća u Zavod za platni promet uplaćeno 1.282,00 KM, dok je prema dnevnom izvodu Zavoda za platni promet tom uplatnicom uplaćeno stvarno 282,00 KM, a za koje obje uplatnice je vještak grafološke struke Z.D. u svom nalazu i mišljenju od 04.05.2004. godine naveo da je optužena F.S. svojeručno popunila njihov rukopisni sadržaj, uključujući i sadržaj koji se odnosi na stvarno uplaćene iznose (621,00 KM i 282,00 KM), ali da su stvarno uplaćeni iznosi prepravljani naknadnim dopisivanjem cifre „0“ iza cifre „1“, na prvoj od tih uplatnica i dopisivanjem cifre „1“ ispred prve cifre „2“, na drugoj od tih uplatnica, ali da ne postoji mogućnost da se identifikuje skripter tih dopisanih cifara. Međutim, ovaj sud nalazi da ostali dokazi upućuju na to da je skripter tih dopisanih cifara optužena F.S. s obzirom da su navedeni uvećani iznosi uneseni u blagajnički izvještaj koji je sačinjavala optužena a da je utvrđeno da je optužena svojeručno popunila rukopisni sadržaj tih uplatnica koji se odnosi na stvarno uplaćene iznose. S obzirom na takav način prikrivanja izvršenog prisvajanja iznosa zaprimljenih pazara a neuplaćenih na račun preduzeća, ovaj sud nalazi utvrđenim da je optužena F.S. to prisvajanje vršila u namjeri pribavljanja sebi protivpravne imovinske koristi.

Da je optužena F.S., radeći kao knjigovođa i blagajnik u preduzeću K., u periodu od 25.08.2000. do 15.08.2002. godine, po osnovu podignute gotovine putem čekova sa računa d.o.o. K. iz S., a neunesene u blagajnu, prisvojila ukupno 52.599,00 KM, ovaj sud je utvrdio na osnovu pisanog nalaza i mišljenja vještaka A.H. od 23.02.2004. godine, njegove dopune od 03.01.2008. godine, iskaza ovog vještaka datih na glavnom pretresu pred prvostepenim sudom i pretresu pred ovim sudom, uvidom u finansijsku dokumentaciju koja se odnosi na podizanje gotovog novca sa računa preduzeća K. d.o.o. iz S. i njegovo neunošenje u blagajnu tog preduzeća, te nalaza i mišljenja vještaka grafološke struke Z.D. od 07.06.2004. godine.

Naime, na osnovu pisanog nalaza i mišljenja vještaka finansijske struke i njegove dopune, utvrđeno je da je optužena F.S. kao blagajnik navedenog preduzeća, u navedenom periodu, sa računa preduzeća K. podigla ukupno 57.242,70 KM koje potom nije zaprimila u blagajnu tog preduzeća. Vještak finansijske struke je u svojoj pisanoj dopuni nalaza i mišljenja dao pregled izvoda banke, datuma podizanja gotovine i iznosa podignute gotovine koja nije zaprimljena u blagajnu preduzeća i prema tom pregledu optužena je u navedenom periodu sa ukupno 41 čekom podigla 57.242,70 KM koje nije uplatila na račun. Iz dokumentacije koja se nalazi u osnovnom spisu u ovom predmetu – spisu Kantonalnog suda u Sarajevu – a radi se o izvodima banke za dane koji su navedeni u dopuni nalaza i mišljenja vještaka A.H. i nalogima za gotovinsku isplatu odnosno čekovima, vidljivo je da su sa računa preduzeća K. kod R.b. iz S. podignuti novčani iznosi kako je to navedeno u pisanoj dopuni nalaza i mišljenja vještaka A.H., te da je kao primalac tih novčanih iznosa potpisana F.S., a pregledom dokumentacije preduzeća d.o.o. K. vještak je utvrdio da iznosi podignutog novca sa računa preduzeća K. po pojedinim nalogima za gotovinsku isplatu nisu zaprimljeni u blagajnu i da se radi o ukupnom iznosu od 57.242,70 KM.

Na osnovu nalaza i mišljenja vještaka grafologa Z.D. od 07.06.2004. godine utvrđeno je da se na nalogima za gotovinsku isplatu i na virmanskim nalogima od 14.05.2001., 24.05.2001., 17.05.2001., 11.06.2001., 18.06.2001., 26.06.2001., 12.07.2001., 03.08.2001., 08.08.2001., 19.09.2001., 10.10.2001., 12.10.2001., 25.04.2001., 09.11.2001., 19.11.2001., 06.12.2001., 12.12.2001., 13.12.2001., 26.12.2001., 11.01.2002., 23.01.2002., 31.01.2002., 14.02.2002., 08.03.2002., 11.04.2002., 26.04.2002., 30.05.2002., 06.06.2002., 24.06.2002., 12.07.2002., 18.07.2002., 12.06.2002., 14.05.2002., 25.02.2002. i 14.01.2002. godine nalaze krivotvoreni potpisi M.T. i M.M. kao nalogodavaca za podizanje gotovine sa računa preduzeća K. u R.b., a na nalogu od 13.03.2002. godine nema uopšte potpisa nalogodavca. Ovaj vještak je osim toga utvrdio da su na nalogima za gotovinsku isplatu vršene preinake iznosa i da su tako dopisane dvije cifre „10“ ispred prvobitnog iznosa od 80,00 KM, na nalogu od 07.09.2001. godine, da je između cifara „7“ i „4“ na nalogu od 10.10.2001. godine dopisana cifra „1“, da je na nalogu od 12.12.2001. godine dopisana cifra „3“, na nalogu od 27.02.2002. godine cifra „1“, na nalogu od 12.03.2002. godine cifra „3.0“, na nalogu od 14.05.2002. godine napisana cifra „2“, te cifra „1“ prepravljena u cifru „4“, na uplatnici od 25.09.2000. godine dopisana cifra „1“, a na uplatnici od 15.09.2000. godine dopisana cifra „0“. Vještak grafolog je utvrdio da je sve te preinake na nalogima za gotovinsku isplatu izvršila optužena F.S., dok se optužena nije mogla isključiti kao mogući skripter krivotvorenih potpisa nalogodavaca. Ovaj nalaz i mišljenja vještaka grafologa Z.D. sud je prihvatio jer se vještak u svom nalazu i mišljenju određeno izjasnio na osnovu kojih pokazatelja je došao do navedenih zaključaka.

S obzirom da je u toku postupka utvrđeno, uvidom u dokumentaciju i na osnovu nalaza i mišljenja vještaka finansijske struke, da je novac po spornim nalogima za gotovinsku isplatu sa računa preduzeća K. podigla optužena F.S. kao blagajnik tog preduzeća, da, potom, taj novac nije unijela u blagajnu, tj. nije se zadužila sa podignutim iznosima, te, s obzirom da je u toku postupka utvrđeno da je optužena F.S. vršila preinake na nalogima za gotovinsku isplatu, ovaj sud nalazi utvrđenim da je optužena F.S. novac, koji je podigla putem spornih naloga za gotovinsku isplatu sa računa preduzeća K. u R.b., a koji nije unijela u blagajnu tog preduzeća, prisvojila u namjeri pribavljanja sebi protivpravne imovinske koristi.

Inače, ovaj sud je optuženu oglasio krivom, po ovoj tački optužnice, za prisvajanje iznosa od 52.599,00 KM, a ne iznosa od 57.242,70 KM, kako joj je stavljeno na teret izmijenjenom optužnicom. Naime, ovom tačkom izmijenjene optužnice optuženoj je stavljeno na teret i prisvajanje podignutog novca u iznosima od 290,00 KM, 200,00 KM, 1.653,00 KM, 1.500,00 KM, 1.000,00 KM, kojim je izvršeno plaćanje određenim firmama, a što ukupno iznosi 4.643,70 KM, a za koje plaćanje optužena u ovoj tački optužnice nije bila terećena prvobitnom optužnicom. Pošto je žalba kantonalnog tužitelja protiv prvostepene presude bila izjavljena samo zbog odluke o kazni, oglašavanje optužene ovom presudom krivom i za ta plaćanja predstavljalo bi kršenje zabrane reformatio in peius (član 322. ZKP FBiH). Osim toga, iz same izmijenjene optužnice u ovom dijelu nije jasno da li su plaćanja preduzećima L. i S. novcem podignutim sa računa preduzeća K. bila bez osnova sa aspekta preduzeća K. jer tu naznaku ne sadrži činjenični opis djela u izmijenjenoj optužnici.

Na osnovu nalaza i mišljenja vještaka finansijske struke dr A.H. od 23.02.2004. godine, te dopune tog nalaza i mišljenja od 03.01.2008. godine, iskaza vještaka sa glavnog pretresa pred prvostepenim sudom i pretresa pred ovim sudom, te na osnovu finansijske dokumentacije koja se nalazi u osnovnom spisu ovog predmeta – spisu Kantonalnog suda u Sarajevu, utvrđeno je da je optužena F.S., u periodu od 25.08.2000. do 15.08.2002. godine, radeći kao knjigovođa i blagajnik u preduzeću K. d.o.o. iz S., po osnovu isplata iz blagajne za koje ne postoje dokumenti prisvojila ukupno 6.455,00 KM.

Naime, prema nalazu i mišljenju vještaka A.H., optužena je, prema nalogima za isplatu iz blagajne i blagajničkim izvještajima, u navedenom periodu, isplatila iz blagajne ukupan iznos od 7.385,00 KM ali bez dokumentacije koja bi tu isplatu opravdala. Optužnicom je optuženoj stavljeno na teret prisvajanje navedenog iznosa. Sve te isplate specificirane su u pregledu izvršenih isplata iz blagajne preduzeća K. d.o.o. iz S. za koje ne postoje dokumenti o isplati i odobrenja za te isplate, a koji je sadržan u pisanoj dopuni nalaza i mišljenja vještaka dr A.H. od 03.01.2008. godine. Putem blagajničkih izvještaja i naloga blagajni optužena se, dakle, na navedeni način – prikazivanjem isplata iz blagajne - razdužila za iznos od 7.385,00 KM. Prema nalazu vještaka i prema optužnici za to razduženje ne postoji dokument na osnovu kojeg je izvršena isplata iz blagajne odnosno ne postoje računi na osnovu kojih je izvršena isplata ili potvrde o prijemu novca od strane osobe koja je na nalogu blagajni označena kao osoba kojoj se vrši isplata. Međutim, ovaj sud je optuženu oglasio krivom za prisvajanje, po ovom osnovu, iznosa od 6.455,00 KM a ne iznosa od 7.385,00 KM budući da se iznos od 100,00 KM iz naloga blagajni od 24.01.2000. godine, iznos od 300,00 KM iz naloga blagajni od 14.02.2000. godine i dva iznosa od po 90,00 KM iz naloga blagajni od 21.08.2000. godine odnose na period koji je prethodio periodu obuhvaćenom optužnicom. Osim toga, ovaj sud je iznos prisvojenog novca po ovom osnovu umanjio i za iznos od 350,00 KM, po nalogu blagajni od 26.04.2001. godine, pošto na tom nalogu blagajni postoji potpis osobe koja je primila novac a u toku postupka nije utvrđeno da ta osoba nije primila novac. S obzirom da za ostale isplate iz blagajne, u ukupnom iznosu od 6.455,00 KM, ne postoje dokumenti odnosno računi na osnovu kojih je izvršena isplata a niti potpisi o prijemu novca, ovaj sud nalazi da je navedeni iznos novca prisvojen od strane optužene F.S. u namjeri pribavljanja sebi protivpravne imovinske koristi. Iz navedenih razloga tj. zbog nedostatka računa na koje se odnose isplate, sud nije prihvatio odbranu optužene da je iznos od 3.720,00 KM isplaćen iz blagajne radi nabavke kontejnera i stolova. Okolnost da je u preduzeću K. postojao određeni kontejner ne može opravdati ovu isplatu s obzirom da ne postoji nijedan dokument koji bi ukazivao da se konkretna isplata odnosi na postojeći kontejner.

Da je optužena F.S., radeći kao knjigovođa i blagajnik u preduzeću d.o.o. K. iz S., prisvojila iznos od 1.499,98 KM po osnovu nabavke robe za vlastite potrebe, a koja je plaćena sa računa preduzeća K. d.o.o. iz S., ovaj sud je utvrdio na osnovu pisanog nalaza i mišljenja vještaka finansijske struke A.H. od 23.02.2004. godine, te dopune tog nalaza i mišljenja od 03.01.2008. godine, te na osnovu dokumentacije koja se odnosi na nabavku robe od preduzeća L. iz S.. Iz nalaza i mišljenja i iz navedene dokumentacije proizilazi da je optužena F.S., po računu broj 017-03/02, nabavila za svoje potrebe robe od navedenog

preduzeća u ukupnom iznosu od 5.653,68 KM. Da se radilo o nabavci robe za svoje potrebe ovaj sud zaključuje na osnovu okolnosti da je optužena F.S. primila robu po otpremnicama broj 023/2002-3 i 024/2002-3, koje se odnose na robu iz pomenutog računa, a da ta roba nikada nije ušla u skladište preduzeća K.. Navedena roba plaćena je sredstvima sa računa preduzeća K. i to dana 11.04.2002. godine uplatom iznosa od 1.653,70 KM po izvodu banke broj 19, dana 14.05.2002. godine iznosa od 1.500,00 KM po izvodu banke broj 22, te iznosa od 1.000,00 KM, ali kako se izmijenjenom optužnicom, po ovoj tački optužnice, optužena F.S. tereti za uplatu robe za sopstvene potrebe u iznosu od svega 1.499,98 KM, ovom presudom ona je oglašena krivom za prisvajanje samo navedenog iznosa. S obzirom da je optužena F.S. kao blagajnik u preduzeću K. sa računa tog preduzeća platila preduzeću L. robu koju je podigla za svoje potrebe, ona je na taj način izvršila prisvajanje navedenog novčanog iznosa u namjeri pribavljanja sebi protivpravne imovinske koristi.

Zaključak ovog suda da je optužena izvršila navedena prisvajanja novca u namjeri pribavljanja sebi protivpravne imovinske koristi ne dovode u pitanje uplatnice, koje je tokom pretresa ovom sudu predočila optužena, o uplatama koje je po raznim računima ona izvršila U. iz S. kao pravnom sljedniku preduzeća K.. Naime, sve te uplate uslijedile su nakon što je komisija preduzeća K. konstatovala da je izvršeno navedeno prisvajanje i optuženog po tom osnovu prestao radni odnos.

Prema tome, ovaj sud nalazi da se i odnosu na ove radnje optužene neosnovano nalazom i mišljenjem vještaka odbrane A.K. tvrdi da finansijska dokumentacija koja je poslužila kao osnov za vještačenje koje je obavljeno od strane vještaka dr A.H. nije vjerodostojna jer da se radi o nečitkim i neovjerenim fotokopijama. Blagajnički izvještaji, nalozi blagajni, dnevni izvodi Zavoda za platni promet, uplatnice – priznanice Zavoda za platni promet, izvodi iz banke, nalozi za gotovinsku isplatu, računi i otpremnice, na koje se poziva u svom nalazu i mišljenju vještak dr A.H., u osnovnom spisu u ovom predmetu – spisu Kantonalnog suda u Sarajevu, nalaze se u fotokopiji ovjerenj od strane nadležnog organa općine N.S. i podaci iz njih su čitljivi.

Optužnicom je optuženog F.S. stavljeno na teret da je kao knjigovođa i blagajnik u preduzeću K., u vremenu od 25.08.2000. do 15.08.2002. godine, prisvojila i iznos od 14.996,55 KM po osnovu manje položenih pazara i iznos od 7.454,73 KM po osnovu manjka robe u skladištu. Ovaj sud optuženog nije oglasio krivom za prisvajanje navedenih novčanih iznosa s obzirom da za ta prisvajanja nije bilo dokaza. Naime, iz dopune pisanog nalaza i mišljenja vještaka finansijske struke dr A.H. od 03.01.2008. godine proizilazi da nije pronađena dokumentacija koja se odnosi na primopredaju novca između lica koje je zaduženo bilo za maloprodaju – diskont i optužene kao blagajnika, te, stoga, ovaj sud nije mogao na pouzdan način utvrditi iznos novca koji je predat optuženog kao blagajniku od strane maloprodaje - diskonta, pa, sljedstveno tome, ni eventualnu razliku između iznosa tako primljenog novca od strane optužene i iznosa za koji se ona razdužila uplatom na račun preduzeća. Takođe, pošto u toku postupka nije utvrđeno da je optužena bila zadužena robom u skladištu preduzeća K. ovaj sud je našao da nema dokaza da je optužena prisvojila robu u skladištu u iznosu od 7.454,73 KM.

U toku dokaznog postupka sud je donio rješenje kojim je odbijen prijedlog odbrane da se izvrši novo - četvrto finansijsko vještačenje a u cilju usklađivanja nalaza i mišljenja vještaka optužbe S.K. i dr A.H. i vještaka odbrane A.K.. Sud je taj prijedlog odbrane odbio kao neosnovan s obzirom da ne postoji nijedna zakonska odredba koja obavezuje sud da, u slučaju da se podaci u nalazima vještaka ne podudaraju ili da se vještaci ne slažu u svojim mišljenjima, određuje novo vještačenje koje bi se, prema prijedlogu odbrane, sastojalo ustvari u ocjeni ranije datih vještačenja. S druge strane, ovaj sud je našao da podaci iz nalaza i mišljenja vještaka S.K., dr A.H. i A.K., povezani sa ostalim dokazima provedenim u toku postupka, a, prije svega sa finansijskom dokumentacijom uloženom u spise ovog predmeta, su omogućavali sudu ocjenu vjerodostojnosti i pouzdanosti tih nalaza i mišljenja i bez određivanja novog – četvrtog vještačenja.

U tom smislu, ovaj sud je nalaze i mišljenje vještaka S.K. i A.H. dr te dopune tih nalaza i mišljenja ocijenio vjerodostojnim s obzirom da su vještaci se određeno izjasnili o tome na osnovu čega su izvršili vještačenje i šta su utvrdili tim vještačenjem, dajući pri tome za svako pojedinačno utvrđenje iz svoga nalaza i mišljenja potpun pregled dokumenata na kojima se ono zasniva, te su, uz svoje nalaze i mišljenja i dopune tih nalaza i mišljenja, priložili dokumentaciju koja potkrepljuje konstatacije sadržane u tim nalazima i mišljenjima. S obzirom na to, ovaj sud je našao da pouzdanost nalaza i mišljenja vještaka S.K. i dr A.H. ne dovodi u pitanje nalaz i mišljenje vještaka odbrane A.K. jer se, u odnosu na radnje za koje je optužena F.S. oglašena krivom ovom presudom, u tom nalazu i mišljenju neosnovano navodi da su odnosni dijelovi nalaza i mišljenja i njihovih dopuna vještaka S.K. i dr A.H. nepotpuni i nepregledni. Osim toga, iz već navedenog razloga, ovaj sud je našao da se neosnovano u nalazu i mišljenju vještaka A.K. tvrdi da se nalazi i mišljenja vještaka S.K. i dr A.H. zasnivaju na dokumentacija koja nije vjerodostojna pošto je priložena u neovjerenim fotokopijama i nečitljiva. Naime, iz nalaza i mišljenja vještaka S.K. i dr A.H. proizilazi da su oni prilikom vještačenja izvršili uvid u originalnu dokumentaciju ili u kopije koje se u smislu člana 289. stav 3. ZKP FBiH imaju smatrati kao kopije koje su potvrđene kao neizmijenjene u odnosu na original ili u ovjerene fotokopije dokumentacije. U osnovnom spisu ovog predmeta – spisu Kantonalnog suda u Sarajevu nalazi se dokumentacija koja se odnosi na dio poslovanja optužene koji je bio predmet vještačenja od strane vještaka dr A.H. i koja jeste priložena u kopiji, ali se radi o ovjerenim kopijama originala, a to ovjeravanje je izvršeno od strane nadležnog organa općine N.S.. Iz tog razloga, ta se dokumentacija, u smislu člana 289. stav 3. ZKP FBiH, mogla koristiti kao dokaz u ovom krivičnom postupku. Kada je pak u pitanju dio poslovanja optužene F.S., koji je bio predmet vještačenja vještaka S.K., u spisu se nalazi dokumentacija koja se odnosi na podizanje gotovine čekovima sa računa A.s.I. iz I.1 kod Zavoda za platni promet, koja je pribavljena i ovjerena od strane Agencije za finansijske, informatičke i posredničke usluge d.d. S. kao pravnog sljednika Zavoda za platni promet, pa se i ta dokumentacija ima smatrati dokumentacijom koja je potvrđena kao neizmijenjena u odnosu na original i koja, stoga, u skladu sa članom 289. stav 3. ZKP FBiH, može poslužiti kao dokaz u ovom krivičnom postupku. Takođe, u osnovnom spisu u ovom predmetu – u spisu Kantonalnog suda u Sarajevu, nalaze se ovjerene fotokopije naloga za knjiženje na koje se u svom nalazu i mišljenju Pozvao vještak S.K., te se i ta dokumentacija, u smislu člana 289. stav 3. ZKP FBiH, mogla koristiti kao dokaz u ovom krivičnom postupku. Kada su pak u pitanju

virmanski nalozi kojima je izvršen prenos sredstava sa računa A.s.I. na račun preduzeća C.C. iz G., nespornost kopija tih naloga učinjena je od strane same odbrane na pretresu održanom pred ovim sudom 25.02.2008. godine, pa se stoga i ta dokumentacija, u skladu sa članom 289. stav 3. KZ FBiH, mogla koristiti kao dokaz u ovom krivičnom postupku.

Takođe, u toku dokaznog postupka ovaj sud je odbio prijedlog odbrane za pribavljanje završnog računa preduzeća K. i knjige osnovnih sredstava tog preduzeća jer je, u skladu sa članom 278. stav 2. ZKP FBiH, našao da ti dokazi nemaju značaja za predmet. Naime, iz zapisnika o pretresu održanom pred ovim sudom dana 14.12.2009. godine vidljivo je da je pribavljanje završnog računa predloženo kako bi se vidjelo da ga je potpisao direktor preduzeća M.T., što je, po ocjeni ovog suda, okolnost koja nema značaja za ovaj predmet. S druge strane, pribavljanje knjige osnovnih sredstava tog preduzeća je predloženo kao bi se provjerilo da li je preduzeće raspolagalo kontejnerom ali sama ta okolnost, po ocjeni ovog suda, bez dokumentacije koja bi se odnosila na njegovu nabavku, nije dovoljna za zaključak da je taj kontejner plaćen sredstvima iz blagajne sa kojima je bila zadužena optužena.

Pošto je optužena F.S., radeći u svojstvu knjigovođe za finansijsko knjigovodstvene poslove i blagajnika, u preduzeću A.s.I. d.d. I.1 u periodu od 22.02.1997. do 06.05.1998. godine, u namjeri pribavljanja drugome i sebi protivpravne imovinske koristi, prisvojila ukupan iznos od 23.192,20 DM, te, radeći u istom svojstvu u preduzeću K. d.o.o. S., u periodu od 25.08.2000. do 15.08.2002. godine, prisvojila iznos od ukupno 110.757,10 KM (50.203,12 KM + 52.599,00 KM + 6.455,00 KM + 1.499,98 KM) dakle, u namjeri pribavljanja protivpravne imovinske koristi, prisvojila novac koji je bio povjeren na radu u pravnim osobama, a, pri tom, iznos pribavljene imovinske koristi prelazi vrijednost od 10.000,00 KM, ona je svojim radnjama ostvarila obilježja produženog krivičnog djela pronevjere iz člana 359. stav 3. ranijeg KZ FBiH. Sud nalazi da su se u njenim radnjama stekla obilježja produženog krivičnog djela pronevjere iz člana 359. stav 3. ranijeg KZ FBiH budući da je optužena sa više radnji izvršenja, između kojih postoji vremenski kontinuitet, ostvarila obilježja istovrsnog krivičnog djela koristeći pri tome istu priliku - svojstvo knjigovođe i blagajnika u navedenim pravnim osobama i primjenjujući isti način izvršenja – podizanje gotovog novca sa računa navedenih pravnih osoba i njegovo nezaprimanje u blagajnu preduzeća, prisvajanje novca koji je ušao u blagajnu njegovim nepolaganjem na račun preduzeća, te prikrivanjem tih radnji unošenjem neistinitih podataka u poslovne isprave, što sve te radnje povezuje tako da čine jedinstvenu cjelinu. Pravna kvalifikacija produženog krivičnog djela pronevjere određena je prema pravnoj kvalifikaciji najtežeg od djela koji ulaze u konstrukciju produženog krivičnog djela.

Ovaj sud, dakle, nalazi da se u radnjama optužene F.S., opisanim u tačkama 1. i 2. osuđujućeg dijela izreke ove presude, ne stiču i elementi krivičnog djela krivotvorenja službene isprave iz člana 368. stav 1. ranijeg KZ FBiH. Naime, činjenice i okolnosti sadržane u činjeničnom opisu djela iz osuđujućeg dijela izreke ove presude, a koje je sadržavala i prvobitno podnesena optužnica, ne predstavljaju tačno određenje isprava koje su krivotvorene niti u čemu se sastojalo to krivotvorenje, što je neophodno za donošenje zaključka da tako opisane radnje optužene sadrže i elemente krivičnog djela krivotvorenja

službene isprave iz člana 368. stav 1. ranijeg KZ FBiH. Međutim, ovaj sud nalazi da iz tih činjenica i okolnosti, sadržanih u prvobitno podnesenoj optužnici i zadržanih i u izmijenjenoj optužnici, a u kojima se navodi da je prisvajanje povjerenog novca optužena prikrivala unošenjem neistinitih podataka u poslovne isprave i na druge navedene načine, proizilazi postojanje subjektivnog zakonskog obilježja krivičnog djela pronevjere iz člana 359. stav 3. ranijeg KZ FBiH – namjere pribavljanja sebi ili drugom protivpravne imovinske koristi prisvajanjem povjerenog novca, te su, u tom smislu, zadržane u činjeničnom opisu krivičnog djela pronevjere iz člana 359. stav 3. ranijeg KZ FBiH, za koje je optužena oglašena krivom ovom presudom.

Ovaj sud, prema tome, ne prihvata stav odbrane izražen u završnoj riječi branitelja optuženog u kojem se navodi da od donošenja novog KZ FBiH iz 2003. godine više ne postoji krivično djelo pronevjere onako kako je ono bilo određeno u ranijem KZ FBiH nego da je u novom KZ FBiH, u njegovom članu 384., propisano novo krivično djelo „pronevjera u službi“, a da radnje optužene F.S., za koje se ona tereti izmijenjenom optužnicom, ne sadrže obilježja tog krivičnog djela. Prema navodima branitelja, krivično djelo pronevjere u službi iz člana 384. KZ FBiH može učiniti samo osoba koja pribavi protivpravnu imovinsku korist prisvajanjem novca, vrijednosnih papira ili drugih pokretnina koje su mu povjerene u službi ili uopće na radu u institucijama u Federaciji BiH, a da A.s.I. iz I.1 kao dioničarsko društvo i preduzeće K. iz S. kao društvo ograničene odgovornosti, a u kojima je radila optužena F.S., kao privatna preduzeća se ne mogu smatrati institucijama Federacije Bosne i Hercegovine. U potvrdu svog stava branitelj se pozvao na odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj AP-2849/06 od 30.05.2006. godine, presudu ovog suda broj Kž-324/05 od 14.09.2006. godine kao i na objašnjenja iz Komentara krivičnih zakona Bosne i Hercegovine data uz član 221. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine (KZ BiH). Po nalaženju branitelja, svi ti izvori ukazuju da učinitelj krivičnog djela pronevjere u službi iz člana 384. KZ FBiH može biti samo službeno lice kojemu su predmeti ovog djela povjereni u službi ili uopće na radu u institucijama u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Suština ovih navoda branitelja svodi se ustvari na tvrdnju da su 2003. godine, donošenjem sada važećeg KZ FBiH, iz okvira zakonskog bića krivičnog djela pronevjere u službi iz člana 384. sada važećeg KZ FBiH isključena prisvajanja novca, vrijednosnih papira ili drugih pokretnina povjerenih na radu u bilo kojoj pravnoj osobi (koja bi se sada mogla samo posmatrati u vezi sa krivičnim djelom utaje iz člana 290. KZ FBiH) a da to krivično djelo (pronevjera u službi iz člana 384. KZ FBiH) može učiniti samo službeno lice u odnosu na novac, vrijednosne papire ili druge pokretnine koje su i povjerene u službi ili uopće na radu u institucijama u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Međutim, iz samog zakonskog opisa krivičnog djela pronevjere u službi iz člana 384. stav 1. sada važećeg KZ FBiH vidljivo je da, za razliku od krivičnog djela zloupotrebe položaja ili ovlašćenja iz člana 383. stav 1. istog zakona, kao učinitelj djela nije označena službena ili odgovorna osoba nego da učinitelj krivičnog djela pronevjere u službi iz člana 384. KZ FBiH može biti svaka osoba kojoj su u službi ili uopće na radu povjereni novac, vrijednosni papiri ili druge pokretnine. Prema tome, neosnovano se u završnoj riječi branitelja tvrdi da

učinitelj krivičnog djela pronevjere u službi iz člana 384. KZ FBiH može biti samo službena osoba. Takođe, s obzirom da se u zakonskom opisu tog krivičnog djela navodi da prisvojeni novac, vrijednosni papiri ili druge pokretne povjerene u službi ili uopće na radu, dakle, ne samo u službi nego u bilo kojoj drugoj vrsti rada, neosnovano se u završnoj riječi branitelja tvrdi da iz tog obilježja zakonskog bića krivičnog djela pronevjere u službi iz člana 384. KZ FBiH proizilazi da učinitelj djela može biti samo službena osoba u smislu člana 2. tog zakona.

Nadalje, s obzirom da se u zakonskom opisu djela kao učinitelj djela ne određuje isključivo službena ili odgovorna osoba, da se u zakonskom opisu djela kao predmet djela ne određuje samo novac, vrijednosni papiri ili druge pokretne povjerene određenoj osobi u službi nego i novac, vrijednosni papiri ili druge pokretne povjerene određenoj osobi uopće na radu, da član 2. KZ FBiH (Značenje izraza u ovom zakonu) ne sadrži zakonsku definiciju pojma „institucija“, da zakonski opis djela ne sadrži bliže označenje pojma „institucija“ u smislu ograničenja tog pojma samo na javne institucije ili samo na institucije vlasti, te da se u zakonskom opisu ovog krivičnog djela ne govori o institucijama Federacije nego u institucijama u Federaciji, očito je da se pojam „institucija“ iz zakonskog opisa krivičnog djela pronevjere u službi iz člana 384. KZ FBiH mora shvatiti kao svaki oblik pravno organizovanog rada, a što su svakako i privatna preduzeća.

Na drugačije tumačenje pojma „institucija“ iz zakonskog opisa krivičnog djela pronevjere u službi iz člana 384. KZ FBiH, suprotno navodima iz završne riječi branitelja optužene F.S., ne upućuje ni pomenuta odluka Ustavnog suda Bosne i Hercegovine ni odluka ovog suda KŽ-324/05 od 14.09.2006. godine na koju se odnosi ta odluka Ustavnog suda BiH budući da se odluka ovog suda KŽ-324/05 od 14.09.2006. godine odnosi na krivično djelo nesavjestan rad u službi iz člana 366. stav 2. u vezi sa stavom 1. ranijeg KZ FBiH, a ne na krivično djelo pronevjere iz člana 359. stav 3. ranijeg KZ FBiH. Na drugačije tumačenje pojma „institucija“ iz zakonskog opisa krivičnog djela pronevjere u službi iz člana 384. KZ FBiH, suprotno navodima iz završne riječi branitelja optužene F.S., ne upućuje ni komentar uz član 221. KZ BiH (čija se zakonska obilježja ne podudaraju u cjelosti sa obilježjima krivičnog djela pronevjere u službi iz člana 384. KZ FBiH), sadržan u Komentarima krivičnih/kaznenih zakona u Bosni i Hercegovini (Zajednički projekat Vijeća Evrope i Evropske komisije, Sarajevo, 2005. godina) jer iz teksta Komentara na strani 726., iz dijela u kojem se navode slučajevi u kojima bi se, prema autorima Komentara, radilo o pronevjeri u službi jasno proizilazi da se pojam „institucija“ u Federaciji iz člana 384. KZ FBiH ne može tumačiti na način koji iznosi branitelj u završnoj riječi. Naime, u navednom Komentaru se, između ostalog, navodi: „Pronevjera u službi bi postojala ako bi prisvajanje navedenih stvari izvršio službenik pošte koji otprema pošiljke, skladištar, magacioner, blagajnik, trgovac koji prodaje robu, blagajnik kućnog savjeta, ovlašćeno lice za raspodjelu stvari u raznim humanitarnim organizacijama, društvima i sl.“. Očito je, iz citiranog dijela, da autori Komentara iz kruga potencijalnih učinitelja ovog krivičnog djela ne isključuju osobe kojima su novac, vrijednosni papiri ili druge pokretne bile povjerene na radu u društvima sa ograničenom odgovornošću ili dioničkim društvima, odnosno da moguće učinitelje ovog krivičnog djela ne ograničavaju samo na one kojima su novac, vrijednosni

papiri ili druge pokretne povjerene u službi u javnim institucijama ili u institucijama vlasti Federacije.

Prema tome, ovaj sud nalazi da se neosnovano u završnoj riječi branitelja optužene tvrdi da se radnje, za koje se tereti optužena F.S., ne mogu podvesti pod zakonska obilježja krivičnog djela pronevjere u službi iz člana 384. sada važećeg KZ FBiH nego da bi se njene radnje mogle podvesti samo pod krivično djelo utaje iz člana 290. sada važećeg KZ FBiH, za koje je već nastupila apsolutna zastarjelost krivičnog gonjenja.

Prilikom odmjeravanja kazne za krivično djelo pronevjere iz člana 359. stav 3. u vezi sa stavom 1. ranijeg KZ FBiH, ovaj sud je, u skladu sa članom 40. stav 1. tog zakona, imajući u vidu svrhu kažnjavanja, uzeo u obzir sve okolnosti koje utiču da kazna bude manja ili veća. Kao olakšavajuće okolnosti sud je optuženoj cijenio dosadašnju neosuđivanost, njene porodične prilike budući da je majka jednog djeteta, protek vremena od učinjenja djela, te doprinos oštećenih učinjenju djela budući da su optuženoj povjerovali istovremeno obavljanje nespojivih poslova, pa je, ne našavši na strani optužene otežavajućih okolnosti, našao da navedene olakšavajuće okolnosti u svojoj ukupnosti čine osobito olakšavajuću okolnost koja, u smislu člana 41. tačka 2. ranijeg KZ FBiH, ukazuje da se i sa ublaženom kaznom može postići svrha kažnjavanja, te je, uz primjenu člana 42. stav 1. tačka 1. ranijeg KZ FBiH, optuženoj F.S. ublažio zakonom propisanu kaznu i osudio je na kaznu zatvora u trajanju od jedne godine i tri mjeseca. Ovaj sud nalazi da je ta kazna srazmjerni težini učinjenog krivičnog djela i stepenu krivične odgovornosti optužene, te je neophodna i dovoljna za ostvarenje svrhe kažnjavanja.

Pošto je optužena F.S. ukinutom prvostepenom presudom bila oslobođena dužnosti naknade troškova krivičnog postupka, a oštećeni A.s.I. d.d. I.1 i K.d.o.o. S. sa svojim imovinskoopravnim zahtjevima upućeni na parnični postupak, te pošto, u pogledu tih odluka, nije bilo žalbe na štetu optužene, ovaj sud je, vezan zabranom reformatio in peius iz člana 322. ZKP FBiH, ovom presudom optuženu F.S., na osnovu člana 202. stav 4. ZKP FBiH, takođe oslobodio dužnosti naknade troškova krivičnog postupka, a oštećene A.s.I. d.d. I.1 i K. d.o.o. S., na osnovu člana 212. stav 3. ZKP FBiH, takođe, sa imovinskoopravnim zahtjevima uputio na parnični postupak.

Na pretresu održanim pred ovim sudom federalni tužitelj je izmijenio optužnicu unoseći u činjenični opis djela tačnu naznaku poslovnih isprava u koje je optužena unosila neistinite podatke i tačnu naznaku u čemu se sastojalo krivotvorenje tih poslovnih isprava, a što nije sadržavala prvobitno podnesena optužnica. Međutim, na taj način, federalni tužitelj je u optužnicu unio novu kriminalnu količinu odnosno radnje koje optuženoj nisu bile stavljene na teret prvobitnom optužnicom. Pošto je žalba kantonalnog tužitelja protiv prvostepene presude bila podnijeta samo zbog odluke o kazni, oglašavanje optužene krivom za krivično djelo krivotvorenje službene isprave iz člana 368. stav 1. ranijeg KZ FBiH, učinjeno radnjama navedenim u izmijenjenoj optužnici a koje nije sadržavala prvobitna optužnica, predstavljalo bi kršenje odredbe člana 322. ZKP FBiH o zabrani reformatio in peius, a, prema kojoj, ako je podnesena žalba samo u korist optuženog presuda se ne smije izmijeniti na njegovu štetu. Stoga je ovaj sud, nalazeći u konkretnom slučaju navedenu zabranu

reformatio in peius okolnošću koja isključuje krivično gonjenje optužene za radnje za koje ona nije bila optužena prvobitnom optužnicom, zbog potrebe da izrekom presude potpuno riješi predmet optužbe, u odnosu na te radnje sadržane u izmijenjenoj optužnici, na osnovu člana 298. tačka e) ZKP FBiH, donio presudu kojom se prema optuženoj F.S. odbija optužba za krivično djelo krivotvorenje službene isprave iz člana 368. stav 1. ranijeg KZ FBiH.

Osim toga, ovaj sud nalazi neophodnim ukazati da je, u skladu sa članom 121. stav 1. tačka 4. i članom 122. stav 6. ranijeg KZ FBiH, u odnosu na radnje koje su tačkom 1. izmijenjene optužnice stavljene na teret optuženoj F.S., a koje sadrže obilježja krivičnog djela krivotvorenje službene isprave iz člana 368. stav 1. ranijeg KZ FBiH, za koje krivično djelo je bila propisana kazna zatvora od tri mjeseca do pet godina, s obzirom na vrijeme učinjenja tih radnji, nastupila apsolutna zastarjelost krivičnog gonjenja što bi, takođe, predstavljalo osnov za donošenje presude kojom se optužba odbija u skladu sa članom 298. tačka e) ZKP FBiH, jer je od izvršenja tih radnji proteklo više od deset godina dok je, u odnosu na radnje koje su tačkom 2. izmijenjene optužnice stavljene na teret optuženoj F.S., a koje takođe sadrže obilježja krivičnog djela krivotvorenje službene isprave iz člana 368. stav 1. ranijeg KZ FBiH, u skladu sa članom 121. stav 1. tačka 4. KZ FBiH, nastupila relativna zastarjelost krivičnog gonjenja jer su one optuženoj F.S. stavljene na teret prvi puta izmijenjenom optužnicom, kada je već protekao rok od pet godina od dana izvršenja djela, a što takođe predstavlja osnov za donošenje presude kojom se optužba odbija u skladu sa članom 298. tačka e) ZKP FBiH.

Zapisničar,
Hasija Hrvat,s.r.

Predsjednik vijeća,
Ignjacije Dodik,s.r.